

Itinerari expositiu

- 1. Convent de Sant Francesc.** Segle XVI. Seu dels tallers didàctics de La Llum de les Imatges i Museu de la Ciutat.
- 2. Casa de la Baronesa.** Mansió senyorial i actual seu de l'ajuntament de Benicarló. Encara que la fatxada és renaixentista data de principis del segle XIX.
- 3. Església de Sant Bartomeu.** Pulchra Magistri.
- 4. Casa tradicional benicarlanda.** Casa d'agricultors benicarlandos.
- 5. Antiga presó.** Segles XV-XVI. Construïda sobre una presó del segle XIV.
- 6. Edifici gòtic.** Segles XVI i XVIII. Antiga Casa de la Vila o Sala del Consell. Hui en dia és sala d'exposicions i cine.
- 7. Casa del Marqués de Benicarló.** Del segle XIV, encara que d'estil barroc. Hi destaca la cuina, la més antiga de la Comunitat, amb ceràmica de l'Alcora.
- 8. Casa Bosch.** Segles XIX i XX. Exemple de vivenda familiar de la burgesia i de l'arquitectura modernista.
- 9. Mercat.** Segle XX. S'hi venen productes de la zona, com ara peix i marisc, carns i embotits, verdures, i hi destaca la carxofa de denominació d'origen.

Itinerario expositivo

- 1. Convento de San Francisco.** Siglo XVI. Sede de los talleres didácticos de La Luz de las Imágenes y Museo de la Ciudad.
- 2. Casa de la Baronesa.** Mansión señorial y actual sede del ayuntamiento de Benicarló. Aunque su fachada es renacentista data de principios del siglo XIX.
- 3. Iglesia de San Bartolomé.** Pulchra Magistri.
- 4. Casa tradicional benicarlanda.** Casa de agricultores benicarlandos.
- 5. Antigua cárcel.** Siglos XV-XVI. Construida sobre una prisión del siglo XIV.
- 6. Edificio gótico.** Siglos XVI y XVIII. Antigua Casa de la Vila o Sala del Consejo. Hoy en día es sala de exposiciones y cine.
- 7. Casa del Marqués de Benicarló.** Del siglo XIV, aunque de estilo barroco. Destaca su cocina, la más antigua de la Comunitat, con cerámica de L'Alcora.
- 8. Casa Bosch.** Siglos XIX y XX. Ejemplo de vivienda familiar de la burguesía y de la arquitectura modernista.
- 9. Mercado.** Siglo XX. Se venden productos de la zona, como pescado y marisco, carnes y embutidos, verduras, y destaca la alcachofa de denominación de origen.

Altres punts d'interés

Convent de les Mares Concepcionistes Franciscanes. Convent de clausura fundat l'any 1883.
Poblat ibèric del Puig de la Nau. Assentament ibèric de la segona mitat del segle V a. de C.

Otros puntos de interés

Convento de las Madres Concepcionistas Franciscanas. Convento de clausura fundado en el año 1883.
Poblado ibérico de El Puig de la Nau. Asentamiento ibérico de la segunda mitad del siglo V a. de C.

Agenda anual de jornades gastronòmiques de Benicarló

Concurs de tapes de la carxofa denominació d'origen (gener)
 Activitats lúdiques entorn de la carxofa (gener)
 La «Torrà popular» de carxofes (gener)
 Demostració gastronòmica de la carxofa (gener)
 Jornades gastronòmiques de la carxofa (gener-febrrer)
 Jornada gastronòmica del peix i el polp de la llotja de Benicarló (octubre)

Horari de visita: de dimarts a diumenge, de 10.00 a 14.00 hores i de 16.30 a 20.00 hores. Visites guiades i tallers didàctics, amb reserva prèvia. Dilluns tancat, excepte festius i vespres de festius. **Informació i reserves:** tel. 902 330 370. reservas@laluzdelasimagenes.com; www.laluzdelasimagenes.es. **Preus:** 3€ entrada general. Amb carnet jove/jubilats i grups a partir de 15 persones: 2,10€. Grups a partir de 15 persones amb carnet de jubilat/estudiant: 1,50€. Grups escolars i xiquets fins a 14 anys: gratis.

Horario de visita: de martes a domingo, de 10.00 a 14.00 horas y de 16.30 a 20.00 horas. Visitas guiadas y talleres didácticos, con reserva previa. Lunes cerrado, excepto festivos y vísperas de festivos. **Información y reservas:** tel. 902 330 370. reservas@laluzdelasimagenes.com; www.laluzdelasimagenes.es. **Precios:** 3€ entrada general. Con carnet jove/jubilados y grupos a partir de 15 personas: 2,10€. Grupos a partir de 15 personas con carnet de jubilado/estudiante: 1,50€. Grupos escolares y niños hasta 14 años: gratis.

Premi de la Unió Europea per la contribució exemplar en la conservació del patrimoni Europa Nostra
 Premi internacional per la labor excepcional i rellevant en el camp del Patrimoni Cultural de la Humanitat Cicop, avalat pel Forum UNESCO

PULCHRA MAGISTRI

L'ESPLendor DEL MAESTRAT A CASTELLÓ

Benicarló 2013-2014

Benicarló: manifestacions artístiques del Renaixement i el Barroc (segles XVI i XVII)

El segle XVI va ser testimoni del renaixement de les arts i de la pròpia Benicarló que, amb Vinaròs, ressorgix en esta centúria gràcies a factors com la seua activitat comercial i el seu posicionament a favor de la Corona. Prova de l'auge econòmic és l'edificació de la imponent església de Sant Bartomeu, restaurada per La Llum de les Imatges i seu expositiva de la mostra. O el convent de Sant Francesc, hui recinte dels tallers didàctics. Altres monuments civils i religiosos tracen el recorregut urbà en esta població i, al mateix temps, la trajectòria històrica de Benicarló.

ESGLÉSIA DE SANT BARTOMEU

Les columnes salomòniques de l'**església de Sant Bartomeu** anuncien al visitant la grandiositat d'este edifici, que ha recuperat la unitat arquitectònica i estètica amb la seua imatge i llum originària. En l'interior alberga les manifestacions artístiques del Renaixement i el Barroc amb una selecció d'obres dels grans mestres de la història de l'art valencià que van deixar la seua influència en el Maestrat.

L'exposició s'inicia amb una selecció de peces pertanyents a la història de Benicarló, com la *Mare de Déu del Mar* del segle XIII; la *Custòdia eucarística*, realitzada ja en ple segle XVIII per un taller barceloní dins del gust rococó o el tan venerat *Crist de l'Asil*, que pot ser considerada l'obra més bella de tot el seu tresor parroquial.

Un apartat específic mereixen les peces tèxtils —casulles, capes pluvials, maniples...— de gran riquesa ornamental i realitzades majoritàriament per tallers valencians.

Benicarló: manifestaciones artísticas

del Renacimiento y el Barroco (siglos xvi y xvii)

El siglo xvi fue testigo del renacimiento de las artes y de la propia Benicarló que, junto a Vinaròs, resurge en esta centuria gracias a factores como su actividad comercial y su posicionamiento a favor de la Corona. Prueba del auge económico es la edificación de la imponente iglesia de San Bartolomé, restaurada por La Luz de las Imágenes y sede expositiva de la muestra. O el convento de San Francisco, hoy recinto de los talleres didácticos. Otros monumentos civiles y religiosos trazan el recorrido urbano en esta población y, al mismo tiempo, la trayectoria histórica de Benicarló.

IGLESIA DE SAN BARTOLOMÉ

Las columnas salomónicas de la **iglesia de San Bartolomé** anuncian al visitante la grandiosidad de este edificio, que ha recuperado su unidad arquitectónica y estética con su imagen y luz originaria. En su interior alberga las manifestaciones artísticas del Renacimiento y el Barroco con una selección de obras de los grandes maestros de la historia del arte valenciano que dejaron su influencia en el Maestrazgo.

La exposición se inicia con una selección de piezas pertenecientes a la historia de Benicarló, como su *Virgen del Mar* del siglo xiii; la *Custodia eucarística*, realizada ya en pleno siglo xviii por un taller barcelonés en el gusto rococó o el tan venerado *Cristo del Asilo*, que puede ser considerada la obra más hermosa de todo su tesoro parroqial.

Un apartado específico merecen las piezas textiles —casullas, capas pluviales, manípulos...— de gran riqueza ornamental y realizadas en su mayoría por talleres valencianos.

El Renaixement (segle xvi)

De la sèrie de manifestacions artístiques datades en el segle xvi hi destaca el *Retaule de santa Àgueda*. Obra dedicada a la titular, la seua restauració va destapar una escena oculta, la *Resurrecció de Crist*; la seua existència es desconeixia perquè havia romàs coberta per unes repintades.

El *Retaule del Baptisme de Crist* és obra de **Vicent Dessí**, considerat l'iniciador de la saga de pintors més important del Renaixement tortosí. I de **Miquel Esteve** s'hi presenta la taula *El dubte de sant Josep*, seguidor de l'estil dels Hernandos, pintors del renaixement espanyol actius a València.

L'art del renaixement valencià està representat per dos grans figures, **Vicent Macip** i **Joan de Joanes**, que van assimilar les novetats estilístiques procedents d'Itàlia; de Macip s'hi mostra el *Naixement de Jesús*, una escena que s'enclava dins d'un marc arquitectònic amb elements del classicisme propis del Renaixement italià. Amb les obres d'este artista hi figura una mostra del llegat de Joan de Joanes, que va exercir una important influència en el desenvolupament i l'evolució de les arts d'este territori.

El Renacimiento (siglo xvi)

De la serie de manifestaciones artísticas datadas en el siglo xvi destaca el *Retablo de Santa Águeda*. Obra dedicada a la titular y cuyo proceso de restauración destapó otra escena oculta, la *Resurrección de Cristo*, cuya existencia se desconocía al haber permanecido cubierta por unos repintes.

El *Retablo del Bautismo de Cristo* es obra de **Vicente Desi**, considerado el iniciador de la saga de pintores más importante del Renacimiento tortosino. Y de **Miguel Esteve** se presenta la tabla *La duda de san José*, seguidor del estilo de los Hernandos, pintores del renacimiento español activos en Valencia.

El arte del renacimiento valenciano está representado por dos grandes figuras, **Vicente Macip** y **Joan de Joanes**, que asimilaron las novedades estilísticas procedentes de Italia; de Macip se muestra el *Nacimiento de Jesús*, cuya escena se enclava dentro de un marco arquitectónico con elementos del clasicismo propios del Renacimiento italiano. Junto a las obras de este artista figura una muestra del legado de Joan de Joanes, que ejerció una importante influencia en el desarrollo y evolución de las artes de este territorio.

El Cristòfol Llorens de Castelló

De la transició del Renaixement al Barroc es contemplen pintures d'artistes vinculats al Maestrat com **Sarinyena, el Major**, pare del pintor Joan Sarinyena; o **Cristòfol Llorens**, de qui es presenten obres fins ara desconegudes, com els *Doctors de l'Església* de La Jana o l'*Apoteosi de santa Maria Magdalena*, de col·lecció particular.

El Cristóbal Llorens de Castellón

De la transició del Renacimiento al Barroco se contemplan pinturas de artistas vinculados al Maestrazgo como **Sariñena el Mayor**, padre del pintor Juan Sariñena; o **Cristóbal Llorens**, de quien se presentan obras hasta ahora desconocidas, como los *Doctores de la Iglesia* de La Jana o la *Apoteosis de santa María Magdalena*, de colección particular.

El Barroc (segle xvii)

Durant el segle xvii destaquen una sèrie de pintors que treballen en les terres del Maestrat, com els germans **Juan i José Moreno** i **Urbà Fos** que segueixen el naturalisme propi d'artistes com **Joan Sarinyena** i **Francesc Ribalta**.

D'**Urbà Fos** s'hi mostra este *Salvador Eucarístic* que té nombroses similituds estilístiques amb el *Sant Vicent Ferrer*, conservat en el Museo Nacional del Prado i que va pertànyer, igual que el *Sant Vicent Màrtir* amb què forma parella, a la col·lecció del rei Carles IV. Una altra de les obres destacables d'este mateix autor són les pintures conservades del monumental retaule de la parròquia d'Alcalà de Xivert.

El pintor **Pau Pontons** realitza un important conjunt de pintures per al retaule major de la parròquia de Santa Maria de Morella, del qual es mostren les obres *Moisés amb la taula de la Llei* i *David tocant l'arpa*.

Presidixen la capçalera de l'església quatre pintures que pertanyen a la parròquia de Sant Lluç d'Uldecona i que van formar part de les portes del retaule de l'altar major. Rostres amables i poc expressius, paleta cromàtica amb predomini de gammes fredes, paisatges d'arbratges i el plegat de les vestidures d'aspecte encartonat són característiques pròpies dels artistes que van realitzar esta obra, els germans **Juan i José Quintín de la Porta**.

El recorregut expositiu es tanca amb una de les obres de gran valor devocional per als benicarlandos: l'escultura de *Sant Gregori*. El procés de restauració a càrrec de La Llum de les Imatges atorga a esta peça un valor històric major a l'establit.

El Barroco (siglo xvii)

Durante el siglo xvii destacan una serie de pintores que trabajan en las tierras del Maestrazgo, como los hermanos **Juan y José Moreno** y **Urbano Fos** que siguen el naturalismo propio de artistas como **Juan Sariñena** y **Francisco Ribalta**.

De **Urbano Fos** se muestra este *Salvador Eucarístico* que muestra numerosas similitudes estilísticas con el *San Vicente Ferrer*, conservado en el Museo Nacional del Prado, y que perteneció, al igual que el *San Vicente Mártir* con el que forma pareja, a la colección del rey Carlos IV. Otra de las obras destacables de este mismo autor son las pinturas conservadas del monumental retablo de la parroquia de Alcalà de Xivert.

El pintor **Pablo Pontons** realiza un importante conjunto de pinturas para el retablo mayor de la parroquia de Santa María de Morella, del que se muestran las obras *Moisés con la tabla de la Ley* y *David tocando el arpa*.

Presiden la cabecera de la iglesia cuatro pinturas que pertenecen a la parroquia de San Lucas de Uldecona y que formaron parte de las puertas del retablo del altar mayor. Rostros amables y poco expresivos, paleta cromática con predominio de gamas frías, paisajes arbolados y el plegado de los ropajes de aspecto acartonado son características propias de los artistas que ejecutaron esta obra, los hermanos **Juan y José Quintín de la Porta**.

El recorrido expositivo se cierra con una de las obras de gran valor devocional para los benicarlandos: la escultura de *San Gregorio*. El proceso de restauración a cargo de La Luz de las Imágenes otorga a esta pieza un mayor valor histórico al establecido.

